

РЕЦЕНЗИЈА

НА ПРАКТИКУМОТ „УСВОЈУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ“ ОД ДОЦ. Д-Р ИГОР СТАНОЈОСКИ, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1902-104/6 од 171. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 17.4.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Гоце Цветановски, научен советник, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје и
- проф. д-р Виолета Николовска, вонреден професор, Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензентската комисија имаше задача да изготви извештај, рецензија на приложениот ракопис за е-практикум со наслов „УСВОЈУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ“ од авторот насл. доц. д-р Игор Станојоски, наменет за студентите на втор циклус студии на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, студиска група Методика на наставата по македонски јазик.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Материјалот на ракописот со наслов „УСВОЈУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ“ од авторот насл. доц. д-р Игор Станојоски е компатибилен со наставниот план и содржините на предметот Усвојување на македонскиот јазик како странски, кој според студиската програма на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип се изучува како избран предмет на втор циклус студии, на студиската насока Методика на наставата по македонски јазик, во прв семестар, со фонд на часови 2+2+1 и се вреднува со 4 кредити.

Ракописот е наменет како основна литература во изучувањето на наставните содржини по горенаведениот предмет. Наставните содржини се презентирани јасно и концизно со соодветни примери кои овозможуваат полесно разбирање и усвојување на материјалот.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот е напишан на македонски јазик во А4 формат, фонт Times New Roman, големина на букви кај насловите се 14, на содржините 12. Текстот содржи 75 страници и е подготвен според пропишаната наставна програма и според барањата кои се поставуваат пред студентите во рамките на овој предмет. Материјалот во трудот е поделен во осум наставни целини. Во нив се обработуваат повеќе аспекти на процесот на усвојувањето на македонскиот јазик како странски, преку конкретни вежби и препораки за идниот лектор по македонски јазик како странски.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Практикумот претставува квалитетен труд кој ќе им помогне на идните постдипломци полесно да го совладаат материјалот, а воедно и да ги надградат своите знаења од оваа област. Ваков тип на практикум од областа на усвојувањето на македонскиот јазик како странски во нашата земја се објавува за првпат и тоа го прави значаен за студентите-постдипломци по македонски јазик.

Краток опис на содржината: При составувањето на практикумот, авторот имал за цел да вклучи содржини кои се од особена важност во подготвувањето на идните наставници и истражувачи од областа на изучувањето на македонскиот јазик како втор/странски. Практикумот ги содржи следните тематски целини:

1. Создавање стратегија за групата или лицето што ќе го изучува македонскиот јазик како странски

Во оваа целина авторот нуди препораки за приспособување на наставата спрема предиспозициите на студентот, односно: неговиот прв јазик, претходните познавања, занимањето и интересите, како и типот на интелигенција; за групна настава: составот на групата според горенаведените предиспозиции.

2. Материјали за подучување

Во оваа целина авторот нуди препораки поврзани учебниците по македонски јазик за странски, другите прирачници и помошни материјали што би можеле да послужат во наставата по македонски јазик како странски.

3. Изучување на лексичкиот фонд по нивоа

Во оваа целина се разгледуваат прашања од усвојувањето на лексиката на македонскиот јазик. Воедно, се даваат препораки за количеството и видот на зборовите што е препорачливо да се усвојуваат на нивото А, начинот на изборот и методите на усвојување на лексемите. Во овој дел авторот ги анализира и тематските речници, нивните предности и недостатоци.

4. Текстови за читање и превод по нивоа

Во овој дел се разгледуваат основните типови текстови кои е препорачано да се користат во наставата, пред сè, на нивото А. Оваа целина содржи такви текстови и тие треба да му послужат на студентот што го слуша предметот Усвојување на македонскиот јазик како странски, како пример за текстовите што треба да се користат во наставата. Авторот во овој дел ги разгледува и предностите и недостатоците на дијалозите, од една страна, и монолозите, од друга страна.

5. Изучување на граматиката на македонскиот јазик

Во овој дел авторот ги разгледува методите за усвојување на неколку посебни делови од системот на македонскиот јазик. Наведува и повеќе видови граматички вежби, анализирајќи ја нивната ефикасност. И оваа целина, како и сите останати, е напишана со цел студентот практично да се запознае со методите на наставата.

6. Видови вежби за усвојување на глаголскиот систем

Оваа целина претставува надоврзување на претходната. Содржи вежби и текстови кои авторот ги препорачува како ефикасни во усвојувањето на глаголскиот систем, како најразвиен и најсложен дел од македонската граматика. Особено внимание се посветува на граматичката евиденцијалност, која е непозната во најголем дел од другите европски јазици.

7. Избор на дополнителни текстови

Во овој дел авторот со примери предлага одредени текстови кои е препорачано да се користат на различни нивоа. Авторот посветува посебно внимание на читањето романи и слушањето аудиокниги како едни од најефикасните методи во усвојувањето на странскиот јазик од нивото Б2 до нивото Ц2.

8. Вежби за конверзација

Во овој дел авторот ги анализира часовите по конверзација, нивните специфики, предности и недостатоци. Препорачува теми за конверзација и приложува текстови што може да ја стимулираат конверзацијата. Наведува и пример за текот на еден час по конверзација. Особено внимание се посветува на стратегијата на наставникот во организирањето и водењето на часот по конверзација.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на изложеното, може да се заклучи дека предложениот ракопис за практикум по предметот „Усвојување на македонскиот јазик како странски“ на концизен и едноставен начин ги обработува предметните содржини и е во согласност со студиската програма и наставниот план на Филолошкиот факултет и дека ќе биде особено важен за студентите од студиската група Македонски јазик за полесно совладување на наставните содржини по наведениот предмет. Освен тоа, сметаме дека практикумот ќе го развие истражувачкиот дух на постдипломците и ќе ги мотивира за понатамошна истражувачка работа во оваа област.

Согласно со ова, на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип со задоволство му го препорачуваме ракописот „Усвојување на македонскиот јазик како странски“ од авторот доц. д-р Игор Станојоски. Се предлага ракописот од доц. д-р Игор Станојоски да биде прифатен за објавување како е-практикум.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Гоце Цветановски, с.р.

Проф. д-р Виолета Николовска, с.р.